

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง “สิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหาที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษานำเสนอการศึกษาและอภิปรายผลออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยภูมิหลังของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5

ส่วนที่ 3 ทักษะของพนักงานสอบสวนต่อปัญหาอุปสรรคและผลกระทบในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 สืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาอุปสรรคสืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ปัจจัยภูมิหลังของพนักงานสอบสวนในสังกัด

กองบังคับการตำรวจนครบาล 5

ปัจจัยภูมิหลัง ของพนักงานสอบสวน ได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านสอบสวน วุฒิการศึกษา ระดับตำแหน่ง ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.1
จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวน
จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	194	99
หญิง	2	1
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงในสถานีตำรวจ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 99 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.2
จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวน
จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
20-25 ปี	43	21.9
26-30 ปี	61	31.1
31-35 ปี	33	16.8
36-40 ปี	23	11.7
41-45 ปี	17	8.7
46 ปีขึ้นไป	19	9.7
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุดังกล่าวจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมา มีอายุระหว่าง 20-25 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 และรองลงมาลำดับถัดไป มีอายุระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวน
จำแนกตามอายุราชการ

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	74	37.8
6-10 ปี	63	32.1
11-15 ปี	26	13.3
16-20 ปี	20	10.2
21 ปี ขึ้นไป	13	6.6
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่ มีอายุราชการระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุราชการดังกล่าวจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา มีอายุราชการระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 และรองลงมาลำดับถัดไป มีอายุราชการระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.4
จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวนจำแนกตาม
ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านสอบสวน

ระยะเวลาการปฏิบัติงาน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	93	47.4
6-10 ปี	45	23
11-15 ปี	26	13.3
16-20 ปี	19	9.7
21 ปี ขึ้นไป	13	6.6
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านสอบสวนระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งมีพนักงานสอบสวนมีระยะเวลาการปฏิบัติงานสอบสวนอยู่ในช่วงดังกล่าว จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมามีระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านสอบสวน ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 23 และรองลงมาลำดับถัดไป มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านสอบสวนระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.5
จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวน
จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	158	80.6
ปริญญาโท	38	19.4
รวม	196	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีพนักงานสอบสวนมีการศึกษาอยู่ในระดับดังกล่าว จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 รองลงมา มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของพนักงานสอบสวน

จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พนักงานสอบสวน (สบ 1)	124	63.3
พนักงานสอบสวน (สบ 2)	39	19.9
พนักงานสอบสวน (สบ 3)	33	16.8
รวม	196	100

จากตาราง ที่ 4.6 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงที่สถานีตำรวจ ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งในระดับ พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 1) ซึ่งมีพนักงานสอบสวนมีตำแหน่งอยู่ในระดับดังกล่าว จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมา คือ พนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งอยู่ในระดับพนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 2) จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 และรองลงมาในลำดับถัดไป คือพนักงานสอบสวนที่มีตำแหน่งอยู่ในระดับพนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 3) จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายของ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5

ในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ผู้ศึกษาได้นำข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ต้องมาใช้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหา เพื่อต้องการวัดความรู้ของพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติงานอยู่ใน

สายงานสอบสวน จำนวน 28 ข้อ โดยกำหนดประเด็นในการทดสอบความรู้ของพนักงานสอบสวน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลและจะปฏิบัติต่อผู้นั้นเสมือนเป็นผู้กระทำผิดมิได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
2. การจับกุมและคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือได้กระทำความผิดซึ่งหน้า (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
3. เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับโดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบในโอกาสแรก (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
4. หากผู้ต้องหาร้องขอให้เจ้าพนักงานหรือตำรวจแจ้งญาติหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจทราบ ให้ดำเนินการโดยเร็ว โดยสามารถเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ตามความเหมาะสม (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)
5. ถ้อยคำของผู้ต้องหาที่ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับในชั้นจับกุม ถ้าเป็นถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำความผิด สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)
6. ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุม คุมขัง หรือจำคุกย่อมมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนของตนในชั้นสอบสวนได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
7. ผู้ต้องมีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อญาติตามสมควร หากเจ็บป่วยมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาล (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
8. คดีที่มีโทษจำคุก หากผู้ต้องหาไม่มีทนายความ พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้โดยไม่ต้องสอบถามผู้ต้องหา (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)
9. ในชั้นจับกุมและสอบสวนผู้ต้องหาไม่มีสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
10. ผู้ต้องหาต้องถูกนำตัวไปฝากขังต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับกุมถูกนำตัวส่งต่อพนักงานสอบสวน และการพิจารณาระยะเวลาในการฝากขังเป็นอำนาจของศาล (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)
11. ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิได้รับสำเนาบันทึกการจับกุมหรือเอกสารอื่นใด จนกว่าจะมีการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

12. วิธีการควบคุมผู้ต้องหาโดยใช้เครื่องพันธนาการจะใช้เพียงใดก็ได้แล้วแต่ดุลพินิจของผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวน แต่ต้องเพียงพอไม่ให้ผู้ต้องหาหลบหนีได้เท่านั้น(คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

13. การถามปากคำผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนจะให้ผู้ต้องหาสาบาน หรือปฏิญาณตนเสียก่อนก็ได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

14. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการตรวจค้นด้วยความสุภาพ หากผู้ต้องหาเป็นหญิงต้องให้ผู้หญิงตรวจค้น แต่การตรวจค้นตัวหรือสิ่งของ หรือที่ทางอันสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้จากผู้ต้องหา เช่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายเท้า ให้กระทำได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหา (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

15. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาคำร้องให้ปล่อยตัวชั่วคราวโดยเร็ว และต้องได้รับการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวทุกกรณีหากมีหลักทรัพย์ประกันเพียงพอ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

16. คำสั่งไม่ปล่อยตัวชั่วคราวไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือผู้ร้องทราบ เพราะเป็นอำนาจพิจารณาของพนักงานสอบสวน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

17. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิคัดค้านการขอฝากขังของพนักงานสอบสวนต่อศาล และหากถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายผู้ต้องหาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ปล่อยตัวได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

18. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

19. การแถลงข่าว หรือกล่าวหาผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำผิดไม่ถือเป็นการกระทำต่อผู้นั้นเสมือนผู้กระทำผิด หากเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

20. การแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ต้องหาทำได้เมื่อผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์และผู้ต้องหา มาปรากฏตัวต่อพนักงานสอบสวน โดยไม่จำเป็นต้องมีหลักฐานประกอบ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

21. คดีที่มีโทษประหารชีวิต หรือคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกิน 18 ปี พนักงานสอบสวนต้องถามผู้ต้องหาว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีต้องจัดหาทนายความให้ ก่อนมีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือสอบสวนปากคำ หากผู้ต้องหาให้การ โดยไม่ได้รับการสอบถามเกี่ยวกับทนายความก่อน จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดไม่ได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

22. ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาเต็มใจให้การ แม้ไม่มีการแจ้งสิทธิให้ทราบก่อน สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

23. พนักงานสอบสวนต้องไม่ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่น สัญญา ชูเชิญหลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้ต้องหาให้การ(คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

24. หากผู้ต้องหาไม่สามารถพูด หรือฟัง ภาษาไทยได้เข้าใจหรือไม่สามารถพูดหรือฟัง ภาษาไทยได้ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาล่ามให้แก่ผู้ต้องหาโดยผู้ต้องหาเสียค่าใช้จ่ายร่วมกับรัฐ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

25. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับโอกาสในการแก้ข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็น ประโยชน์แก่ตนเอง แต่พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องไปรวบรวมหลักฐานประกอบสำนวนการ สอบสวนเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

26. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิร้องเรียนหรือเรียกร้องความเสียหายจากพนักงานสอบสวน อันเกิด จากการกระทำละเมิดสิทธิของตน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

27. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การหรือเอกสารของตนเองในชั้นสอบสวน เมื่ออัยการได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้ว (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

28. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิไม่ให้การที่เป็นปฏิปักษ์ต่อตนเอง (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

จากข้อคำถามทั้งหมด นำมาทดสอบความรู้ความเข้าใจของ พนักงานสอบสวนใน สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ที่ปฏิบัติงานจริงในสถานีตำรวจ ซึ่งข้อคำตอบเป็นแบบตอบ ถูกและตอบผิด หากผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกจะได้ 1 คะแนน หากตอบผิดจะได้ 0 คะแนน จากนั้น จะทำการจัดกลุ่มผู้ที่มีความรู้สูงและความรู้ต่ำ โดยการจัดให้กลุ่มมีคะแนนมากกว่า ร้อยละ 75 (21 คะแนน ขึ้นไป) ถือว่ามีความรู้สูง และกลุ่มที่มีคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 75 (ต่ำกว่า 21 คะแนน) จัดอยู่ กลุ่มความรู้ต่ำ ผลการศึกษาปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.7
จำนวน ร้อยละ ระดับคะแนน ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหา
ตามกฎหมายของพนักงานสอบสวนในสังกัด
กองบังคับการตำรวจนครบาล 5

คะแนน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
28	24	12.24
27	43	21.94
26	39	19.90
25	38	19.39
24	32	16.33
23	11	5.61
22	7	3.57
21	2	1.02
รวม	196	100

$\bar{X} = 25.58, S.D. = 0.854$

จากตาราง ที่ 4.7 พบว่า มีพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ส่วนใหญ่ร้อยละ 21.94 สามารถทำคะแนนได้สูงสุด 27 คะแนน รองลงมาร้อยละ 19.90 สามารถทำคะแนนได้ 26 คะแนน และร้อยละ 19.39 สามารถทำคะแนนได้ 25 คะแนน ตามลำดับ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 25.58

ตารางที่ 4.8
จำนวน ร้อยละ ระดับความรู้ของพนักงานสอบสวนในสังกัด
กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ต่อสิทธิของ
ผู้ต้องหาตามกฎหมาย

ระดับความรู้ของ พนักงานสอบสวน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับต่ำ (คะแนนน้อยกว่า 21 คะแนน)	0	0
ระดับสูง (ได้คะแนนตั้งแต่ 21-28 คะแนน)	196	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ส่วนใหญ่ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 100 สามารถทำคะแนนได้ตั้งแต่ 21-28 คะแนน ถือว่ามีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายอยู่ในระดับสูง

ซึ่งในส่วนของความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาในแต่ละด้าน สามารถแบ่งตามระดับได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9
จำนวน ร้อยละ ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบังคับการ
ตำรวจนครบาล 5 จำแนกตามการตอบคำถาม
เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
1. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลและจะปฏิบัติต่อผู้นั้นเสมือนเป็นผู้กระทำผิดมิได้	188 (95.9)	8 (4.1)	ใช่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
2. การจับกุมและคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือได้กระทำความผิดซึ่งหน้า	187 (95.4)	9 (4.6)	ใช่
3. เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบในโอกาสแรก	189 (96.4)	7 (3.6)	ใช่
4. หากผู้ต้องหาร้องขอให้เจ้าพนักงานหรือตำรวจแจ้งญาติหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจทราบ ให้ดำเนินการโดยเร็ว โดยสามารถเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ตามความเหมาะสม	8 (4.1)	188 (95.9)	ไม่ใช่ เนื่องจากหากผู้ต้องหาหรือเจ้าพนักงานหรือตำรวจต้องดำเนินการให้ โดยเร็วและมีให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ถูกจับ (ป.วิอาญา มาตรา 84 วรรคสอง)
5. ถ้อยคำของผู้ต้องหาที่ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับในชั้นจับกุม ถ้าเป็นถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำความผิด สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้	22 (11.2)	174 (88.8)	ไม่ใช่ เนื่องจากถ้อยคำของผู้ต้องหาที่ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับในชั้นจับกุมถ้าเป็นถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำความผิด ห้ามมิให้รับฟังเป็นพยานหลักฐาน (ป.วิอาญา มาตรา 84 วรรคท้าย)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
6. ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุม คุมขัง หรือจำคุกย่อมมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนของตนในชั้นสอบสวนได้	192 (98.0)	4 (2.0)	ใช่
7. ผู้ต้องหามีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อญาติตามสมควร หากเจ็บป่วยมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาล	185 (94.4)	11 (5.6)	ใช่
8. คดีที่มีโทษจำคุก หากผู้ต้องหาไม่มีทนายความ พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้โดยไม่ต้องสอบถามผู้ต้องหา	11 (5.6)	185 (94.4)	ไม่ใช่ เนื่องจากในคดีที่มีโทษจำคุก ก่อนถามคำให้การให้พนักงานสอบสวนสอบถามผู้ต้องหาว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีและผู้ต้องหาต้องการให้รัฐจัดหาทนายความให้ (ป.วิ อาญามาตรา 134/1วรรคสอง)
9. ในชั้นจับกุมและสอบสวนผู้ต้องหาที่มีสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้	181 (92.3)	15 (7.7)	ใช่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
10. ผู้ต้องหาต้องถูกนำตัวไปฝากขังต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับกุมถูกนำตัวส่งต่อพนักงานสอบสวน และการพิจารณาระยะเวลาในการฝากขังเป็นอำนาจของศาล	189 (96.4)	7 (3.6)	ใช่
11. ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิได้รับสำเนาบันทึกการจับกุมหรือเอกสารอื่นใด จนกว่าจะมีการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา	27 (13.8)	169 (86.2)	ไม่ใช่ เนื่องจากในกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้จับให้เจ้าพนักงานผู้จับนั้นแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับให้ผู้ถูกจับทราบถ้ามีหมายจับให้แจ้งให้ผู้ถูกจับทราบและอ่านให้ฟังและมอบสำเนาบันทึกการจับแก่ผู้ถูกจับ (ป.วิ อาญา มาตรา 84 วรรคแรก (1))
12. วิธีการควบคุมผู้ต้องหาโดยใช้เครื่องพันธนาการจะใช้เพียงใด ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวน แต่ต้องเพียงพอไม่ให้ผู้ต้องหาหลบหนีได้เท่านั้น	185 (94.4)	11 (5.6)	ใช่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
13. การถามปากคำผู้ต้องหา พนักงานสอบสวน จะให้ผู้ต้องหาสาบาน หรือปฏิญาณตนเสียก่อนก็ได้	23 (11.7)	173 (88.3)	ไม่ใช่ เนื่องจากกรณีผู้ต้องหาทักท้วงไม่ได้กำหนดให้ผู้ต้องหาสาบาน หรือปฏิญาณตน ก่อนเพราะผู้ต้องหา มีสิทธิจะให้การหรือไม่ให้การก็ได้
14. ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการตรวจค้นด้วยความสุภาพ หากผู้ต้องหาเป็นหญิงต้องให้ผู้หญิงตรวจค้น แต่การตรวจค้นตัวผู้ต้องหาหรือสิ่งของหรือที่ทางอันสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้จากผู้ต้องหา เช่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายเท้า ให้กระทำได้แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหา	31 (15.8)	165 (84.2)	ไม่ใช่ เนื่องจาก การตรวจค้นตัวผู้ต้องหาหรือสิ่งของหรือที่ทางอันสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้จากผู้ต้องหา เช่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายเท้า ให้กระทำได้เนื่องจากเป็นอำนาจของพนักงานสอบสวน (ป. วิอาญามาตรา 132(1))

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
15. ผู้ต้องการมีสิทธิได้รับการพิจารณาคำร้องให้ปล่อยตัวชั่วคราวโดยเร็ว และต้องได้รับการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวทุกกรณีหากมีหลักทรัพย์ประกันเพียงพอ	21 (10.7)	175 (89.3)	ไม่ใช่ เนื่องจากผู้ต้องหาพึงได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว แต่มีหลักเกณฑ์การพิจารณาอื่น ๆ นอกจากหลักทรัพย์ประกันเพียงพออย่างเดียว (ป.วิ อาญา มาตรา 107)
16. คำสั่งไม่ปล่อยตัวชั่วคราวไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือผู้ร้องทราบ เพราะเป็นอำนาจพิจารณาของพนักงานสอบสวน	19 (9.7)	177 (90.3)	ไม่ใช่ เนื่องจากคำสั่งไม่ปล่อยตัวชั่วคราวต้องแสดงผลและแจ้งให้ผู้ร้องหรือผู้ต้องหาทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว (ป.วิ อาญา มาตรา 108 วรรคท้าย)
17. ผู้ต้องการมีสิทธิคัดค้านการขอฝากขังของพนักงานสอบสวนต่อศาลและหากถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายผู้ต้องหาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ปล่อยตัวได้	176 (89.8)	20 (10.2)	ใช่
18. ผู้ต้องการมีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม	188 (95.9)	8 (4.1)	ใช่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
19. การแกล้งขำว หรือกล่าวหาผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำผิดไม่ถือเป็นการกระทำต่อผู้นั้นเสมือนผู้กระทำผิด หากเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน	188 (95.9)	8 (4.1)	ใช่
20. การแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ต้องหาทำได้ต่อเมื่อผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์และผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อพนักงานสอบสวน	47 (24.0)	149 (76.0)	ไม่ใช่ เนื่องจากหากการแจ้งข้อกล่าวหาต้องมีพยานหลักฐานสมควรว่าผู้นั้นน่าจะได้กระทำความผิดตามข้อหา นั้นด้วย (ป.วิอาญา มาตรา 134 วรรคสอง)
21. คดีที่มีโทษประหารชีวิต หรือคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกิน 18 ปี พนักงานสอบสวนต้องถามผู้ต้องหาว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีต้องจัดหาทนายความให้ ก่อนมีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือสอบสวนปากคำ หากผู้ต้องหาให้การ โดยไม่ได้รับการสอบถามเกี่ยวกับทนายความก่อน จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดไม่ได้	179 (91.3)	17 (8.7)	ใช่

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
22. ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาเต็มใจให้การ แม้ไม่มีการแจ้งสิทธิให้ทราบก่อน สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดได้	25 (12.8)	171 (87.2)	ไม่ใช่เนื่องจากถ้อยคำใด ๆ ที่ผู้ต้องหาให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวน โดยมีได้มีการดำเนินการแจ้งสิทธิหรือสอบถามผู้ต้องหาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้นั้นมีได้ (ป.วิ อาญา มาตรา 134/4 วรรคท้าย)
23. พนักงานสอบสวนต้องไม่ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่น สัญญา ชูเกียรติ หลอกลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้ต้องหาให้การ	175 (89.3)	21 (10.7)	ใช่
24. หากผู้ต้องหาไม่สามารถพูด หรือฟังภาษาไทยได้เข้าใจหรือไม่สามารถพูดหรือฟังภาษาไทยได้ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาล่ามให้แก่ผู้ต้องหาโดยผู้ต้องหาเสียค่าใช้จ่ายร่วมกับรัฐ	25 (12.8)	171 (87.2)	ไม่ใช่ เนื่องจากหากผู้ต้องหาไม่สามารถพูด ฟังภาษาไทยได้เข้าใจให้พนักงานสอบสวนจัดหาล่ามให้โดยมิชักช้า และให้พนักงานสอบสวนจ่ายค่าป่วยการแก่ล่ามนั้นตามระเบียบที่กฎหมายกำหนด (ป.วิ อาญา มาตรา 13)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	ผลของคำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ใช่	ไม่ใช่	
25. ผู้ต้องการมีสิทธิได้รับโอกาสในการแก้ไขข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แต่พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องไปรวบรวมหลักฐานประกอบสำนวนการสอบสวนเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา	51 (26.0)	145 (74.0)	ไม่ใช่เนื่องจากพนักงานสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่จะทำได้เพื่อทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆอันเกี่ยวกับความผิดเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา (ป.วิ อนุมาตรา 131)
26. ผู้ต้องการมีสิทธิร้องเรียนหรือเรียกร้องความเสียหายจากพนักงานสอบสวน อันเกิดจากการกระทำละเมิดสิทธิของตน	190 (96.9)	6 (3.1)	ใช่
27. ผู้ต้องการมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การหรือเอกสารของตนเองในชั้นสอบสวนเมื่ออัยการได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้ว	190 (96.9)	6 (3.1)	ใช่
28. ผู้ต้องการมีสิทธิไม่ให้การที่เป็นปฏิบัติต่อตนเอง	186 (94.9)	10 (5.1)	ใช่

จำนวนพนักงานสอบสวน 196 คน

จากตารางที่ 4.9 สามารถเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจต่อสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ตามลำดับคะแนนในแต่ละข้อคำถามได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 คำถามที่ 6 ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุม คุมขัง หรือจำคุกย่อมมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนของตนในชั้นสอบสวนได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 98.0 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 2 คำถามที่ 26 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิร้องเรียนหรือเรียกร้องความเสียหายจากพนักงานสอบสวน อันเกิดจากการกระทำละเมิดสิทธิของตน พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 3 คำถามที่ 27 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาค่าใช้จ่ายหรือเอกสารของตนเองในชั้นสอบสวนเมื่ออัยการได้ฟ้องคดีต่อศาลแล้ว พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 96.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 4 คำถามที่ 3 เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับโดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบในโอกาสแรก พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 5 คำถามที่ 10 ผู้ต้องหาต้องถูกนำตัวไปฝากขังต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับกุมถูกนำตัวส่งต่อพนักงานสอบสวน และการพิจารณาระยะเวลาในการฝากขังเป็นอำนาจของศาล พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 6 คำถามที่ 1 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลและจะปฏิบัติต่อผู้นั้นเสมือนเป็นผู้กระทำผิดมิได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 7 คำถามที่ 4 หากผู้ต้องหาร้องขอให้เจ้าพนักงานหรือตำรวจแจ้งญาติหรือผู้ซึ่งผู้ต้องหาไว้วางใจทราบ ให้ดำเนินการโดยเร็ว โดยสามารถเรียกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ตาม

ความเหมาะสม พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 8 คำถามที่ 18 ผู้ต้องการมีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 188คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 9 คำถามที่ 19 การแถลงข่าว หรือกล่าวหาผู้ต้องหาว่าเป็นผู้กระทำผิดไม่ถือเป็นการกระทำต่อผู้ต้องหาเหมือนผู้กระทำผิด หากเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 10 คำถามที่ 2 การจับกุมและคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือได้กระทำความผิดซึ่งหน้า พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 11 คำถามที่ 28 ผู้ต้องการมีสิทธิไม่ให้การที่เป็นปฏิกิริยาต่อตนเอง พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 94.9 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.1 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 12 คำถามที่ 7 ผู้ต้องมีสิทธิได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อญาติตามสมควร หากเจ็บป่วยมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาล พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 13 คำถามที่ 8 คดีที่มีโทษจำคุก หากผู้ต้องหาไม่มีทุนทรัพย์ พนักงานสอบสวนสามารถสอบสวนได้โดยไม่ต้องสอบถามผู้ต้องหา พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 14 คำถามที่ 12 วิธีการควบคุมผู้ต้องหาโดยใช้เครื่องพันธนาการจะใช้เพียงใดก็ได้แล้วแต่ดุลพินิจของผู้จับกุมหรือพนักงานสอบสวน แต่ต้องเพียงพอไม่ให้ผู้ต้องหาหลบหนีได้เท่านั้น พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 94.4 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 15 คำถามที่ 9 ในชั้นจับกุมและสอบสวนผู้ต้องหาสิทธิจะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 16 คำถามที่ 21 คดีที่มีโทษประหารชีวิต หรือคดีที่ผู้ต้องหาอายุไม่เกิน 18 ปี พนักงานสอบสวนต้องถามผู้ต้องหาว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีต้องจัดหาทนายความให้ ก่อนมีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือสอบสวนปากคำ หากผู้ต้องหาให้การ โดยไม่ได้รับการสอบถามเกี่ยวกับทนายความก่อน จะรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดไม่ได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 17 คำถามที่ 16 คำสั่งไม่ปล่อยตัวชั่วคราวไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาหรือผู้ร้องทราบ เพราะเป็นอำนาจพิจารณาของพนักงานสอบสวน พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 90.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 18 คำถามที่ 17 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิคัดค้านการขอฝากขังของพนักงานสอบสวน ต่อศาล และหากถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายผู้ต้องหาหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ปล่อยตัวได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 89.8 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 19 คำถามที่ 15 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาคำร้องให้ปล่อยตัวชั่วคราว โดยเร็ว และต้องได้รับการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวทุกกรณีหากมีหลักทรัพย์ประกันเพียงพอ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 89.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 20 คำถามที่ 23 พนักงานสอบสวนต้องไม่ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการให้คำมั่น สัญญา ชูเชิญหรือล่อลวง ทรมาน ใช้กำลังบังคับหรือกระทำโดยมิชอบประการใด ๆ เพื่อจูงใจให้ผู้ต้องหาให้การ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 89.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 21 คำถามที่ 5 ถ้อยคำของผู้ต้องหาที่ให้ไว้ต่อเจ้าพนักงานผู้จับในชั้นจับกุม ถ้าเป็นถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำความผิด สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 22 คำถามที่ 13 การถามปากคำผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนจะให้ผู้ต้องหา
 สาบาน หรือปฏิญาณตนเสียก่อนก็ได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ
 88.3 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 23 คำถามที่ 22 ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาเต็มใจให้การ แม้ไม่มีการแจ้งสิทธิให้ทราบ
 ก่อน สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานพิสูจน์ความผิดได้ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 171
 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของกลุ่ม
 ประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 24 คำถามที่ 24 หากผู้ต้องหาไม่สามารถพูด หรือฟัง ภาษาไทยได้เข้าใจ
 หรือไม่ สามารถพูดหรือฟังภาษาไทยได้ พนักงานสอบสวนต้องจัดหาล่ามให้แก่ผู้ต้องหาโดย
 ผู้ต้องหาเสียค่าใช้จ่ายร่วมกับรัฐ พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2
 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 25 คำถามที่ 11 ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิได้รับสำเนาคำให้การจับกุมหรือเอกสารอื่น
 ใด จนกว่าจะมีการส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณา พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก
 จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8
 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 26 คำถามที่ 14 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะได้รับการตรวจค้นด้วยความสุภาพ หาก
 ผู้ต้องหาเป็นหญิงต้องให้ผู้หญิงตรวจค้น แต่การตรวจค้นตัวหรือสิ่งของ หรือที่ทางอันสามารถใช้
 เป็นพยานหลักฐานได้จากผู้ต้องหา เช่นพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายเท้า ให้กระทำได้ แต่ต้องได้รับความ
 ยินยอมจากผู้ต้องหา พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 และมีผู้ตอบ
 คำถามผิด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 27 คำถามที่ 20 การแจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ต้องหาทำได้ต่อเมื่อผู้เสียหายแจ้ง
 ความร้องทุกข์และผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อพนักงานสอบสวน พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก จำนวน
 149 คน คิดเป็นร้อยละ 76.0 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ของกลุ่ม
 ประชากรทั้งหมด

ลำดับที่ 28 คำถามที่ 25 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับโอกาสในการแก้ข้อกล่าวหาและแสดง
 ข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แต่พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องไปรวบรวมหลักฐาน
 ประกอบสำนวนการสอบสวนเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา พบว่า มีผู้ตอบคำถามถูก
 จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 74.0 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0
 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

กรณีดังกล่าว สรุปได้ว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาเกี่ยวกับการที่ผู้ต้องหาขณะถูกควบคุม คุมขัง หรือ จำคุกมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนของตนในชั้นสอบสวน เป็นอย่างดี และค่อนข้างยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาได้รับโอกาสในการแก้ข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนเอง และพนักงานสอบสวนต้องรวบรวมหลักฐานทุกชนิดเพื่อพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อปัญหาอุปสรรค
และผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน
ในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 สืบเนื่องจาก
สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

ตารางที่ 4.10

ทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อสิทธิตามกฎหมายของ
ผู้ต้องหาที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านเวลา

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
1. ทำให้การเกิด ความล่าช้าต่อการ ดำเนินการจับกุม หรือรวบรวม พยานหลักฐานอื่น	17 (8.7)	145 (74.0)	31 (15.8)	3 (1.5)	-	3.89	0.545	เห็น ด้วย
2. ทำให้การ สอบสวนล่าช้า	6 (3.1)	99 (40.5)	89 (45.4)	2 (1)	-	3.55	0.574	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
3. ทำให้สำนวนการ สอบสวนค้างค้ำ	4 (2.0)	97 (49.5)	93 (47.4)	1 (0.5)	1 (0.5)	3.52	0.576	เห็น ด้วย
4. ทำให้การ สอบสวนไม่ต่อเนื่อง	-	78 (39.8)	112 (57.1)	6 (3.1)	-	3.36	0.543	ไม่ แน่ใจ
5. อาจเกิดกรณียื่น คัดฟ้องฝากขังไม่ ทันตามกำหนดเวลา	2 (1)	27 (13.8)	124 (63.3)	42 (21.4)	1 (0.5)	2.93	0.641	ไม่ แน่ใจ
เฉลี่ยรวม						3.45	0.575	เห็น ด้วย

จากตาราง 4.10 พบว่าพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติต่อสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านเวลา มีค่าเฉลี่ยรวม 3.45 หมายถึง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย ว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการทำงานปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านเวลา โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายทำให้เกิดความล่าช้าต่อการดำเนินการจับกุมหรือรวบรวมพยานหลักฐานอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมา มีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้การสอบสวนล่าช้า ค่าเฉลี่ย 3.55 รองลงมา มีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้สำนวนการสอบสวนค้างค้ำ ค่าเฉลี่ย 3.52 รองลงมา มีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย มีผลทำให้การสอบสวนไม่ต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และสุดท้ายมีทัศนคติว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้อาจเกิดกรณียื่นคัดฟ้องฝากขังไม่ทันตามกำหนดเวลา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

ตารางที่ 4.11

ทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อสิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหา
ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านงบประมาณ

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
1. ทำให้รัฐต้องเสีย งบประมาณด้าน วัสดุอุปกรณ์ เพิ่มเติมเพื่อจะ อำนวยความสะดวกแก่ ผู้ต้องหา เช่น ค่า ทนายความ สถานที่ และอุปกรณ์ในการ สอบสวนเด็กเป็น ต้น	35 (17.9)	104 (53.1)	57 (29.8)	-	-	3.88	0.677	เห็น ด้วย
2. เสียค่าใช้จ่ายใน การติดต่อ ทนายความหรือ ญาติของผู้ต้องหา	4 (2.0)	127 (64.8)	58 (29.6)	7 (3.6)	-	3.65	0.583	เห็น ด้วย
3. เสียค่าใช้จ่าย เบื้องต้นในการดูแล ผู้ต้องหากรณี เจ็บป่วย	3 (1.5)	65 (33.2)	100 (51.0)	28 (14.3)	-	3.21	0.708	ไม่ แน่ใจ
เฉลี่ยรวม						3.58	0.656	เห็น ด้วย

จากตารางที่ 4.11 พบว่าพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติต่อสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.58 หมายถึง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย ว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการทำงานปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านงบประมาณ โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้รัฐต้องเสียงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ เพิ่มเติมเพื่อจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหา เช่นค่าทนายความ สถานที่และอุปกรณ์ในการสอบสวนเด็ก เป็นต้น ค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมามีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการติดต่อทนายความหรือญาติของผู้ต้องหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 รองลงมามีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้เสียค่าใช้จ่ายเบื้องต้นในการดูแลผู้ต้องหากรณีเจ็บป่วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21

ตารางที่ 4.12

ทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อสิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหา
ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านรูปคดี

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
1. ทำให้ทนายความ หรือบุคคลที่ ผู้ต้องหาไว้วางใจ อาจแนะนำให้ ผู้ต้องหาไม่ให้ความ ร่วมมือกับพนักงาน สอบสวน	2 (1.0)	109 (55.6)	81 (41.3)	4 (2.0)	-	3.55	0.556	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
2. กรณีการแจ้งข้อ กล่าวหาที่ต้อง ปรากฏหลักฐาน ชัดเจนบาง ครั้งไม่ สามารถแจ้งข้อ กล่าวหาได้ในครั้ง แรกที่ผู้ต้องหามา พบพนักงาน สอบสวน ทำให้ยาก ที่จะติดตามตัว ผู้ต้องหา	11 (5.6)	110 (56.1)	50 (25.5)	25 (12.8)	-	3.54	0.786	เห็น ด้วย
3. สิทธิให้การหรือ ไม่ให้การทำให้ พนักงานสอบสวน ไม่สามารถแสวงหา พยานหลักฐานได้ ครบถ้วน	2 (1.0)	104 (53.1)	73 (37.2)	17 (8.7)	-	3.46	0.666	เห็น ด้วย
4. ทำให้มีพยาน หลักฐานหรือพยาน บุคคลมากขึ้นยากต่อ การหาข้อเท็จจริงให้ เป็นข้อยุติ	1 (0.5)	61 (31.1)	102 (52.0)	32 (16.3)	-	3.15	0.687	ไม่ แน่ใจ

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
5. ทำให้ข้อเท็จจริง ในคดีบิดเบือนไป	1 (0.5)	12 (6.1)	156 (79.6)	27 (13.8)	-	2.93	0.464	ไม่ แน่ใจ
6. ทำให้การ พิจารณาฐาน ความผิด เปลี่ยนแปลงไป	2 (1.0)	10 (5.1)	139 (70.9)	45 (23.0)	-	2.84	0.545	ไม่ แน่ใจ
7. ทำให้พยาน หลักฐานไม่หนัก แน่นพอจะเอาผิด กับผู้กระทำ ความผิดได้	1 (0.5)	19 (9.7)	98 (50.0)	78 (39.8)	-	2.70	0.657	ไม่เห็น ด้วย
8. ทำให้มีผลต่อการ สั่งคดี(สั่งฟ้อง,สั่งไม่ ฟ้อง)	-	16 (8.2)	45 (23.0)	123 (62.8)	12 (6.1)	2.33	0.714	ไม่เห็น ด้วย
เฉลี่ยรวม						3.16	0.644	ไม่ แน่ใจ

จากตารางที่ 4.12 พบว่าพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติต่อสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านรูปคดี มีค่าเฉลี่ยรวม 3.16 หมายถึง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติไม่แน่ใจ ว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านรูปคดี โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้ทนายความหรือบุคคลที่

ผู้ต้องหาไว้วางใจ อาจแนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายกรณีการแจ้งข้อกล่าวหาที่ต้องปรากฏหลักฐานชัดเจน บางครั้งทำให้ไม่สามารถแจ้งข้อกล่าวหาได้ในครั้งแรกที่ผู้ต้องหามาพนักงานสอบสวนทำให้ยากต่อการติดตามตัวผู้ต้องหา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเกี่ยวกับการให้การหรือไม่ให้การก็ได้มีผลทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานได้ครบถ้วน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้มีพยานหลักฐานหรือพยานบุคคลมากขึ้น ยากต่อการหาข้อเท็จจริงให้เป็นข้อยุติ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้ข้อเท็จจริงในคดีบิดเบือนไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้การพิจารณาฐานความผิดเปลี่ยนแปลงไป ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 รองลงมา มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้พยานหลักฐานไม่หนักแน่นพอจะเอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และสุดท้าย มีทัศนะว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลต่อการสังคดี (สั่งฟ้อง, สั่งไม่ฟ้อง) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.33

ตารางที่ 4.13

ทัศนะของพนักงานสอบสวนต่อสิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหา
ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป

ทัศนะของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิตาม กฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
1. การพิจารณาให้ ประกันตัวผู้ต้องหา โดยเร็ว ส่งผลต่อ ความร่วมมือหรือ สภาพจิตใจของ ผู้เสียหายและพยาน ทำให้ประชาชนไม่ ให้ความร่วมมือได้	34 (17.3)	92 (46.9)	67 (34.2)	3 (1.5)	-	3.80	0.734	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ทัศนคติของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
2. เพิ่มภาระหน้าที่ และความ รับผิดชอบแก่ พนักงานสอบสวน	14 (7.1)	85 (43.4)	96 (49)	-	1 (0.5)	3.56	0.734	เห็น ด้วย
3. ทำให้เกิดความ ยุ่งยากในการ ปฏิบัติให้เป็นไปใน แนวทางเดียวกัน เช่น การควบคุม ผู้ต้องหา เด็ก สตรี	1 (0.5)	109 (55.6)	84 (42.9)	2 (1.0)	-	3.55	0.528	เห็น ด้วย
4. สิทธิของ ผู้ต้องหาบางอย่าง พนักงานสอบสวน ไม่สามารถปฏิบัติ ได้จริง เนื่องจาก ขาดการสนับสนุน จากรัฐ	16 (8.2)	75 (38.3)	104 (53.1)	1 (0.5)	-	3.54	0.651	เห็น ด้วย
5. หากไม่อำนวยความสะดวก สิทธิให้ผู้ต้องหา อาจทำให้ถูก ดำเนินการทาง วินัยตำรวจได้	6 (3.1)	87 (44.4)	101 (51.5)	2 (1.0)	-	3.49	0.577	เห็น ด้วย

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ทัศนระของพนักงาน สอบสวนต่อสิทธิ ตามกฎหมายของ ผู้ต้องหาที่มีผลต่อ การปฏิบัติหน้าที่	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
6. อาจก่อให้เกิด การกลั่นแกล้ง พนักงานสอบสวน ได้	5 (2.6)	84 (42.9)	100 (51.0)	7 (3.6)	-	3.44	0.609	เห็น ด้วย
7. ทำให้พนักงาน สอบสวนไม่ สามารถดำเนินการ ไต่ถามข้อ ขัดแย้งให้เสร็จสิ้น ในชั้นพนักงาน สอบสวนได้	2 (1.0)	69 (35.2)	123 (62.8)	2 (1.0)	-	3.36	0.522	ไม่ แน่ใจ
8. พนักงาน สอบสวนอำนวยความสะดวก สิทธิให้ผู้ต้องหาไม่ ครบถ้วน อาจทำ ให้ถูกฟ้องดำเนิน คดีอาญาได้	2 (1.0)	47 (24.0)	107 (54.6)	40 (20.4)	-	3.05	0.695	ไม่ แน่ใจ
เฉลี่ยรวม						3.47	0.631	เห็น ด้วย

จากตารางที่ 4.13 พบว่าพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติต่อสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการปฏิบัติงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยรวม 3.47 หมายถึง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการปฏิบัติงานทั่วไป โดยส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นว่าสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้การพิจารณาให้ประกันตัวผู้ต้องหาโดยเร็ว ส่งผลต่อความร่วมมือหรือสภาพจิตใจของผู้เสียหายและพยาน ทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้เพิ่มภาระหน้าที่และความรับผิดชอบแก่พนักงานสอบสวน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันเช่นการควบคุมผู้ต้องหา เด็ก สตรี เป็นต้น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพเพราะขาดการสนับสนุนจากรัฐ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้หากพนักงานสอบสวนไม่อำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาอาจถูกดำเนินการทางวินัยตำรวจได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้อาจก่อให้เกิดการก่อกวนแก่งัดพนักงานสอบสวนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 รองลงมา มีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งให้เสร็จสิ้นในชั้นพนักงานสอบสวนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 และสุดท้ายมีทัศนคติเห็นว่า สิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลทำให้หากพนักงานสอบสวนอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องหาไม่ครบถ้วน อาจทำให้ถูกฟ้องดำเนินคดีอาญาได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05

จากผลการศึกษาทัศนคติของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในด้านต่าง ๆ ที่เกิดจากสิทธิของผู้ต้องหานั้น สามารถสรุปทัศนคติของพนักงานสอบสวนได้ดังนี้

ตารางที่ 4.14

เปรียบเทียบทัศนคติของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการ
ตำรวจนครบาล 5 ต่อปัญหาอุปสรรคและผลกระทบต่อ
การปฏิบัติหน้าที่สืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา
ผู้ต้องหาในแต่ละด้าน

ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน สืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านงบประมาณ	3.58	0.656	เห็นด้วย
2. ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป	3.47	0.631	เห็นด้วย
3. ด้านเวลา	3.45	0.575	เห็นด้วย
4. ด้านรูปคดี	3.16	0.644	ไม่แน่ใจ
รวม	3.41	0.626	เห็นด้วย

จากตาราง 4.13 พบว่า พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติต่อสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน โดยรวม ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 หมายถึง พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วย ว่าสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านงบประมาณ เป็นอันดับ 1 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 รองลงมามีทัศนคติว่าสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการปฏิบัติงานทั่วไป ค่าเฉลี่ย 3.47 รองลงมามีทัศนคติว่าสิทธิของผู้ต้องหาเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านเวลา ค่าเฉลี่ย 3.45 และสุดท้ายมีทัศนคติว่า สิทธิของผู้ต้องหาเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านรูปคดี ค่าเฉลี่ย 3.16

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

สืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา

จากการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาต่อการปฏิบัติงานด้านสอบสวน และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคสืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา โดยคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม มีผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 107 คน สามารถสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากสิทธิผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ได้ดังนี้

1. สิทธิของผู้ต้องหาในปัจจุบันในแง่ของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพนั้นสามารถเอื้อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิของผู้บริสุทธิ์ที่อาจตกเป็นผู้ต้องหา และถ่วงดุลการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ แต่เนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหาที่มีมากขึ้น และสิทธิบางอย่างยากต่อการปฏิบัติให้สำเร็จผลครบถ้วน ทำให้เกิดผลกระทบในทางลบแก่การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีภาระหน้าที่และงานในความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสอบสวนอยู่เป็นจำนวนมากและขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกำลังพลที่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการอำนวยสิทธิให้แก่ผู้ต้องหาได้อย่างครบถ้วน รวมทั้งสิทธิของผู้ต้องหาบางอย่างก็ก่อให้เกิดความยุ่งยากและก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติ เช่น การจับกุมที่ต้องมีหมายจับของศาลในกรณีไม่ใช่ความผิดซึ่งหน้า การแจ้งข้อกล่าวหาโดยไม่มีการควบคุมหรือจับกุมตัว ซึ่งทำให้ผู้เสียหายไม่พอใจ หรือกรณีการควบคุมตัว ซึ่งไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน เช่น การใช้โซ่ร้อยกุญแจมือเป็นพวง เพื่อควบคุมผู้ต้องหาที่เป็นเด็ก สตรี และผู้ใหญ่ไปด้วยกัน เนื่องจากขาดแคลนเจ้าหน้าที่ควบคุมหรือนำส่งผู้ต้องหา ทำให้บางครั้งพนักงานสอบสวนได้รับผลกระทบจากการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ต้องหาให้ครบถ้วน เช่น ถูกฟ้องดำเนินคดีอาญาหรือดำเนินการทางวินัย เป็นต้น นอกจากนี้สิทธิของผู้ต้องหาบางประการยังส่งผลกระทบต่อสอบสวนในส่วนของรูปคดี เช่นการให้การหรือไม่ให้การในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน เนื่องจากบางครั้งผู้ต้องหาไม่ยอมให้การใด ๆ ทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานมาให้ครบถ้วน หรือบางครั้งผู้ต้องหาให้การรับสารภาพในชั้นจับกุม แต่ในชั้นสอบสวนกลับไม่ให้การ ซึ่งหากไม่มีการแจ้งสิทธิแก่ผู้ต้องหาในชั้นจับกุม ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การไว้ ก็จะไม่สามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ เป็นต้น ดังนั้นสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย จึงควรมีการบัญญัติให้ชัดเจนว่าผู้ต้องหาที่มีสิทธิเพียงใด และพนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาอย่างไรบ้าง เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและครบถ้วนตามกฎหมาย

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหและอุปสรรคของการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะว่า รัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณ และกำลังพลให้เพียงพอ รวมทั้งเรื่องเงินค่าตอบแทนแก่พนักงานสอบสวนให้มีความเหมาะสมกับงานในหน้าที่ รวมทั้งพิจารณาเรื่องความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหลักที่เกี่ยวข้อง มีขวัญกำลังใจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ และควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา เช่น ประสานกับสถานพยาบาลความจำให้มีความเหมาะสมกับสถานี่ตำรวจ เพราะบางครั้งการติดต่อหรือติดตามทนายความทำได้ยาก และไม่ทันเวลา การประสานโรงพยาบาลหรือแพทย์ในการตรวจรักษาผู้ต้องหาระหว่างถูกควบคุม เพราะบางครั้งการเคลื่อนย้ายผู้ต้องหาอาจเสี่ยงต่อการหลบหนีของผู้ต้องหา เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีระเบียบปฏิบัติหรือแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจับกุม สอบสวน ควบคุมผู้ต้องหาให้ชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ไปในแนวทางเดียวกัน เพราะสภาพการปฏิบัติงานของแต่ละสถานีตำรวจอาจมีมาตรการไม่เหมือนกัน บางครั้งผู้ต้องหาไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้เกิดการร้องเรียนพนักงานสอบสวนหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องตามมาได้

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์

จากการศึกษาเรื่อง"สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5" โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากพนักงานสอบสวนที่มีหน้าที่ในการสอบสวนและปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ต้องหา จำนวน 3 นาย โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สัมภาษณ์จากคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิของผู้ต้องหา
2. เคยผ่านกระบวนการในการใช้สิทธิผู้ต้องหามาเป็นระยะเวลาานาน

ซึ่งจากการคัดเลือก ผู้ศึกษาได้คัดเลือกพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ได้แก่

1. พ.ต.ท.สิริวิชัย นวมดี พนักงานสอบสวน (สบ 3) สน.คลองตัน
2. พ.ต.ท.คงเดช สายยางหล่อ พนักงานสอบสวน (สบ 3) สน.ทองหล่อ
3. พ.ต.ท.เดชา พรหมสุวรรณ พนักงานสอบสวน (สบ 3) สน.ลุมพินี

เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ เนื่องจากทั้งสามท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการปฏิบัติงานสอบสวน โดยปฏิบัติหน้าที่ในสายงานสอบสวนมาเกินกว่า 20 ปี และเคยรับผิดชอบคดีที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาในลักษณะต่าง ๆ หลายคดี ทำให้มีประสบการณ์ในด้านการใช้สิทธิของผู้ต้องหามาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน รวมทั้งเป็นพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจที่ค่อนข้างมีชื่อเสียงสำคัญในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ซึ่งผู้ต้องหาส่วนใหญ่มีความรู้และเรียกร้องใช้สิทธิของตนตามกฎหมายอยู่เป็นประจำ ซึ่งผู้ศึกษากำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ไว้ดังนี้

1. จากประสบในการทำงานของท่าน มีสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายข้อใดบ้าง ที่พนักงานสอบสวนมักพบและต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ และเมื่อผู้ต้องหาใช้สิทธิตามกฎหมาย พนักงานสอบสวน ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างไร

2. ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบจากการที่ผู้ต้องหาใช้สิทธิตามกฎหมายเป็นอย่างไร

3. มีข้อเสนอแนะแนวทางในแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการใช้สิทธิของผู้ต้องหาอย่างไร

สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. สิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหาที่พนักงานสอบสวนมักพบและปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ได้แก่

- สิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ต้องหานั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้

- สิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว

- สิทธิที่จะร้องขอให้พนักงานสอบสวนจัดหาทนายความเพื่อเข้าร่วมฟังการสอบสวนในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่มีและต้องการทนายความ

- สิทธิที่จะให้ทนายความ หรือบุคคลที่ไว้วางใจ เข้าร่วมฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน

- สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร

- สิทธิที่จะได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ซึ่งสิทธิดังกล่าวนี้ พนักงานสอบสวนก็จะแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรกที่มีการส่งตัวผู้ต้องหามายังพนักงานสอบสวน ในส่วนของการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาด้านอื่น ๆ จะแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบหรือปฏิบัติต่อผู้ต้องหาเป็นกรณี ๆ ไปตามความเหมาะสม เช่น การแจ้งสิทธิในการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยตัวชั่วคราว การควบคุมตัวผู้ต้องหาไปยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น ทำแผน

ประกอบคำรับสารภาพ หรือนำตัวส่งไปฝากขังต่อศาล เป็นต้น ซึ่งพนักงานสอบสวนจะปฏิบัติตามหลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญเป็นหลัก

2. สิทธิผู้ต้องหาที่มีทำให้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน เพราะทำให้การสอบสวนยุ่งยากขึ้น โดยส่วนใหญ่มักมีปัญหาในเรื่องของการจับกุมและตรวจค้น เพราะการจับกุมและตรวจค้น กำหนดให้ต้องมีหมายจากศาล เว้นแต่เป็นการจับกุมเพราะเหตุเกิดซึ่งหน้า เจ้าพนักงาน ทำให้ต้องมีกระบวนการการขอหมายจับหรือหมายค้นต่อศาล ทำให้เกิดความล่าช้า และผู้ต้องหาอาจหลบหนีไปได้และทำให้การรวบรวมพยานหลักฐานใช้เวลานาน นอกจากนี้ สิทธิของผู้ต้องหาบางอย่าง เช่น ในคดีที่มีโทษประหารชีวิต และผู้ต้องหาเป็นเด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี พนักงานสอบสวนต้องจัดหาทนายความเข้าร่วมฟังการสอบสวน หรือคดีที่มีโทษ จำคุก พนักงานสอบสวนต้องสอบถามผู้ต้องหาก่อนว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าผู้ต้องหาไม่มีทนายความและต้องการทนายความ พนักงานสอบสวนต้องดำเนินการจัดหาทนายความให้ นั้น บางครั้งการติดต่อทนายความทำได้ยาก และก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การที่ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว หรือให้ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนนั้น บางครั้งทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจ กลับไปให้คำแนะนำแก่ผู้ต้องหา ทำให้มีผลกระทบทางด้านเวลา โดยทำให้การสอบสวนล่าช้า และไม่ต่อเนื่อง เกิดผลต่อรูปคดี และนอกจากนี้ในปัจจุบันสถานีตำรวจยังคงไม่มีการจัดสถานที่ที่เหมาะสมให้ผู้ต้องหาและทนายความพบและปรึกษากันเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งทำให้บางครั้ง ต้องนำผู้ต้องหาออกจากห้องควบคุม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการหลบหนีของผู้ต้องหาตามมาอีกก็เป็นได้ ด้านสิทธิผู้ต้องหาเกี่ยวกับการที่ผู้ต้องหาไม่มีสิทธิจะให้การหรือไม่ให้การในชั้นจับกุมและสอบสวนนั้น หากผู้ต้องหาเลือกที่จะไม่ให้การทำให้มีผลกระทบทางด้านรูปคดี คือ ไม่สามารถรวบรวมพยานหลักฐานได้หนักแน่นเท่าที่ควรและไม่สามารถทราบข้อเท็จจริงได้ครบถ้วน สิทธิผู้ต้องหาที่ร้องขอให้แจ้งญาติทราบในโอกาสแรกที่ถูกจับกุมนั้น บางครั้งพนักงานสอบสวนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการติดต่อญาติของผู้ต้องหา สิทธิในการได้รับการพิจารณาคำร้องปล่อยตัวชั่วคราวโดยเร็ว โดยส่วนใหญ่พนักงานสอบสวนต้องให้ผู้บังคับบัญชาในระดับสถานีตำรวจเป็นผู้พิจารณา ซึ่งบางครั้งเกิดปัญหาหากผู้ที่มีอำนาจพิจารณาไม่อยู่ ทำให้ผู้ต้องหาได้รับการพิจารณาคำร้องล่าช้า และอาจร้องเรียนพนักงานสอบสวนได้ และบางครั้งการที่พนักงานสอบสวนไม่ได้อนุญาตให้ผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นสอบสวน แต่เมื่อนำตัวผู้ต้องหาไปฝากขังต่อศาล ศาลกลับให้ประกันตัวไปโดยง่าย ทำให้ส่งผลกระทบต่อการติดตามตัวมาทำการสอบสวนเพิ่มเติม และมีผลต่อสภาพจิตใจ รวมทั้งสวัสดิภาพของผู้เสียหายและพยาน ซึ่งอาจไม่ให้ความร่วมมือต่อพนักงานสอบสวนใน

โอกาสต่อไปได้ นอกจากนี้การที่ผู้ต้องหา มีสิทธิร้องเรียนหรือฟ้องร้องพนักงานสอบสวนได้นั้น บางครั้งเกิดการกลั่นแกล้งพนักงานสอบสวน หรือผู้บังคับบัญชา ไม่ให้ความเมตตาคล้อยตาม กระแสสังคม ทั้งที่บางครั้งพนักงานสอบสวนปฏิบัติตามหน้าที่ แต่เมื่อถูกร้องเรียนก็มักจะมีการ พิจารณาทัณฑ์ ทำให้เกิดความท้อแท้ และไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เต็มที่

3.แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรคและผลกระทบสืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหา รัฐ ควรจะมีการจัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอ รวมทั้งเพิ่มกำลังพลที่สนับสนุนงาน ด้านสอบสวนให้มากขึ้น งบประมาณให้กับพนักงานสอบสวน ไม่ใช่เพียงแต่ทางด้านการอำนวย สิทธิของผู้ต้องหาเท่านั้น แต่ต้องรวมถึงการปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันการทำงานของพนักงานสอบสวน ต้องปฏิบัติเองเกือบทั้งหมด ไม่มีเจ้าหน้าที่ ในการทำงานที่จะช่วยเหลือสนับสนุนแบ่งเบาภาระการงานบางอย่าง เช่น การติดตามส่งหมาย การส่ง และติดตามเอกสาร เป็นต้น ทำให้การสอบสวนล่าช้า และมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หลัก ส่งผล กระทบไปถึงทำให้พนักงานสอบสวนไม่สามารถอำนวยสิทธิให้ผู้ต้องหาอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผู้บังคับบัญชาก็มีส่วนสำคัญในการที่จะกำหนดมาตรการหรือแนวทางการ ปฏิบัติให้ชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อป้องกันกรณีที่มีผู้ต้องหา ร้องเรียนหรือ ฟ้องร้องเกี่ยวกับการอำนวยสิทธิให้แก่ผู้ต้องหาแล้ว พนักงานสอบสวนถูกดำเนินทางวินัยหรือมี คำสั่งลงทัณฑ์ โดยไม่เป็นธรรม

หน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องน่าจะเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองสิทธิ ให้แก่ผู้ต้องหา ไม่ควรให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนหน่วยงานเดียว เช่น สภานายความ จัดหาทนายความที่สามารถติดต่อได้ในเวลากลางคืน เพื่อที่จะติดต่อได้เวลาผู้ต้องหาต้องการ ทนายความ หากเป็นไปได้ควรจัดหามาประจำสถานีตำรวจจะเป็นผลดียิ่ง และควรมีการ จัดสรรงบประมาณในการเบิกจ่าย หากเกิดกรณีฉุกเฉินเช่น ผู้ต้องหาเจ็บป่วย ต้องได้รับการ รักษาพยาบาลโดยด่วน เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสิทธิ ของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และทราบ

ระดับความรู้ความเข้าใจของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ต่อสิทธิผู้ต้องหา รวมทั้งเพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรค และผลกระทบในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 สืบเนื่องจากสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย เพื่อแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนอันเกิดจากสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย ซึ่งผลของการศึกษานี้สามารถอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเพื่อทราบถึงสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

พบว่า สิทธิตามกฎหมายของผู้ต้องหาในกฎหมายนั้นมี 2 ลักษณะ ได้แก่

1.1 สิทธิของผู้ต้องหาที่กำหนดไว้โดยตรงตามบัญญัติของกฎหมาย

1.2 สิทธิของผู้ต้องหาที่กำหนดไว้โดยอ้อม โดยกำหนดเป็นหน้าที่ในการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิแก่ผู้ต้องหา

การที่กฎหมายบัญญัติสิทธิของผู้ต้องหาไว้โดยชัดแจ้งว่าผู้ต้องหาในคดีอาญามีสิทธิใดบ้างนั้น สอดคล้องกับหลักทฤษฎีสิทธิตามธรรมชาติ ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นมีมาแต่กำเนิด มีความเสมอภาคกัน ใครจะล่วงละเมิดมิได้ แต่เพื่อประโยชน์ของสังคม มนุษย์ต้องยอมเสียสิทธิบางอย่างเพื่อควบคุมสังคม นั่นคือการมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำใดเป็นความผิด และมีโทษ และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการสิทธิของผู้ต้องหาตามหลักมนุษยธรรมสากล (กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966) และหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่รัฐจะต้องกำหนดไว้เพื่อให้ประชาชนทราบและต้องให้การคุ้มครอง การที่กฎหมายบัญญัติสิทธิของผู้ต้องหาไว้เช่นนั้นทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบถึงสิทธิของตนหากต้องตกเป็นผู้ต้องหาและสามารถเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติต่อตนเองตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด หากไม่มีการดำเนินการตามกฎหมาย ผู้ต้องหา ก็อาจฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเรียกค่าเสียหายได้

นอกจากนี้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหานั้นยังมีการกำหนดบทบาทหน้าที่หรือวิธีการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมไว้ในกฎหมาย โดยมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา เนื่องจากผู้ต้องหานั้นต้องถูกจำกัดสิทธิ ตามหลักทฤษฎีสิทธิธรรมชาติ แต่บุคคลนั้นก็ต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเป็นธรรมและไม่ละเมิดสิทธิเพิ่มเติมเกินกว่าที่กฎหมายบัญญัติ จึงมีการบัญญัติกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ในกระบวนการยุติธรรมไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาดังกล่าว ซึ่งการไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติของกฎหมาย มีผลทำให้ผู้ต้องหาสามารถฟ้องร้อง

หน่วยงานของรัฐหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีผลต่อการพิจารณาของศาลได้ เช่น ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การต่อพนักงานสอบสวน โดยไม่มีการแจ้งสิทธิของผู้ต้องหาให้ทราบก่อนนั้น ไม่สามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาของศาลได้ เป็นต้น

ซึ่งการที่สิทธิมีสองลักษณะดังกล่าว ถือว่ามีผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกล่าวคือ ทำให้ประชาชนทราบถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของตนเมื่อต้องตกเป็นผู้ต้องหาเพราะกฎหมายกำหนดสิทธิไว้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถรักษาสีทธิของตนเองได้และการที่กฎหมายกำหนดหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหานั้น ก็จะทำให้เจ้าพนักงานของรัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิแก่ประชาชนเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

2. การศึกษาเพื่อทราบระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายของพนักงานสอบสวน

จากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของพนักงานสอบสวนในสังกัดของกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 ในภาพรวมพนักงานสอบสวนมีระดับคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาเฉลี่ย 25.58 และมีระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 100

ซึ่งจากผลการวัดระดับความรู้ของพนักงานสอบสวนอยู่ในระดับสูง เนื่องจากหลักการการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนนั้นพนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(11) บัญญัติว่า” การสอบสวน หมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ “ ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนจึงต้องมีการศึกษาและปฏิบัติตามหลักประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก่อนอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิของผู้ต้องหา เพราะมีผลต่อตัวพนักงานสอบสวนที่อาจถูกผู้ต้องหาร้องเรียนให้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือฟ้องร้องดำเนินคดีในทางอาญาและทางแพ่งได้ ทำให้พนักงานสอบสวนต้องหมั่นศึกษาข้อปฏิบัติในกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาอยู่เป็นประจำ และประสบการณ์ในการทำงานด้านสอบสวนของพนักงานสอบสวน ก็มีผลทำให้พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาเป็นอย่างดี อีกทั้งจากข้อมูลด้านปัจจัยภูมิหลังของพนักงานสอบสวน

พบว่า พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่ เป็นพนักงานสอบสวนชั้นสัญญาบัตร 1 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ และผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านกฎหมาย (นิติศาสตร์) ซึ่งจะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาที่พนักงานสอบสวน ซึ่งมีการอบรมด้านกฎหมายและการปฏิบัติงานสอบสวนก่อนมาปฏิบัติงาน ก็มีผลทำให้พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับสิทธิผู้ต้องหาอยู่ในระดับสูง

ซึ่งจากการวัดระดับความรู้ของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 พบว่าสิทธิของผู้ต้องหาที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจสูงสุด (มีผู้ตอบคำถามถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 98) คือ “สิทธิผู้ต้องหาที่ถูกควบคุม คุมขัง หรือจำคุกย่อมมีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว และมีสิทธิให้ทนายความเข้าฟังการสอบสวนของตนในชั้นสอบสวนได้” ทั้งนี้เนื่องมาจากสิทธิผู้ต้องหาดังกล่าวผู้ต้องหาที่มีการร้องขอให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติอยู่เป็นประจำ และเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหาซึ่งพนักงานสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้ต้องหาทราบก่อนที่จะมีการสอบสวนปากคำผู้ต้องหา จึงทำให้พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจสิทธิของผู้ต้องหาในข้อนี้เป็นอย่างดี ในขณะที่สิทธิของผู้ต้องหา ที่พนักงานสอบสวนมีระดับความรู้ความเข้าใจค่อนข้างน้อย (มีผู้ตอบคำถามถูกน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 74) คือ “ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับโอกาสในการแก้ข้อกล่าวหา และแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนเอง แต่พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้องไปรวบรวมหลักฐานประกอบสำนวนการสอบสวนเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา” ที่พนักงานสอบสวนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาข้อดังกล่าวค่อนข้างน้อยเนื่องมาจากพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีแนวคิดตามแนวทางของกระบวนการยุติธรรมระบบควบคุมอาชญากรรม (Crime control) คือ มุ่งจะบังคับใช้กฎหมายเพื่อทราบข้อเท็จจริงในคดีและพิสูจน์ให้เห็นความผิดของผู้ต้องหา เพื่อนำคดีส่งฟ้องต่อศาล เพราะในการสอบสวนเพื่อนำคดีส่งให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อส่งฟ้องต่อศาลนั้น ต้องมีการรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่เชื่อว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจริง หากผู้ต้องหาให้การปฏิเสธแก้ข้อกล่าวหาและแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์ต่อตนเองแล้วพนักงานสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวต่อไปอีกจะทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการสอบสวนมากขึ้น ประกอบกับการที่ระยะเวลาในการสอบสวนมีจำกัดทำให้พนักงานสอบสวนอาจไม่ค่อยให้ความสำคัญกับพยานหลักฐานอันจะสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยให้เป็นภาระของผู้ต้องหาไปแก้ข้อกล่าวหาและแสดงความบริสุทธิ์ในชั้นการพิจารณาของศาล และการสอบสวนโดยรวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ต้องหาแก้ข้อกล่าวหาและแสดงความบริสุทธิ์ไว้ อาจถูกผู้เสียหายร้องเรียนหรือมองว่าพนักงานสอบสวนให้ความช่วยเหลือผู้ต้องหาให้พ้นจากความผิดที่ถูกกล่าวหา จึงทำให้พนักงานสอบสวนไม่ให้ความสำคัญและมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิของผู้ต้องหาในข้อนี้ค่อนข้างน้อย

3. จากผลการศึกษาทัศนคติของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5

เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคและผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่สืบเนื่องจากสิทธิผู้ต้องหาตามกฎหมายนั้น พบว่าพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41$) ว่าสิทธิของผู้ต้องหานั้นเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน โดยสามารถเรียงลำดับระดับทัศนคติของพนักงานสอบสวนต่อสิทธิของผู้ต้องหาที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ได้ดังนี้

3.1 ด้านงบประมาณ

พนักงานสอบสวนมีทัศนคติเห็นด้วยว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 3.58$) โดยพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลกระทบทำให้ รัฐต้องเสียงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติมเพื่อจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหามากที่สุด ($\bar{X} = 3.88$) ทั้งนี้เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งมุ่งเน้นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล ทำให้กระบวนการสอบสวนมีขั้นตอนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น เช่น การให้สิทธิผู้ต้องหา มีทนายความหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนได้ มีสิทธิพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัว หากผู้ต้องหาไม่มีทนายความก็ให้รัฐจัดหาทนายความให้ การสอบสวนเด็กและเยาวชนที่กำหนดให้มีพนักงานอัยการ ทนายความ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ และบุคคลที่เด็กไว้วางใจเข้าร่วมทำการสอบสวน ในสถานที่ที่จัดไว้เป็นการเฉพาะ เป็นต้น ซึ่งกระบวนการดังกล่าว การจะปฏิบัติตามให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ต้องมีการใช้งบประมาณของรัฐในการดำเนินการ เช่น ค่าทนายความและค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าพนักงานของรัฐที่เข้าร่วมการสอบสวนเด็ก, งบประมาณในการจัดสถานที่สำหรับพบทนายความ และการสอบสวนเด็ก เป็นต้น ซึ่งงบประมาณดังกล่าวรัฐมีการจัดสรรเป็นงบประมาณโดยรวมให้แก่แต่ละสถานีตำรวจไปบริหารจัดการ บางครั้งทำให้งบประมาณดังกล่าวไม่พอเพียง และบางกรณีพนักงานสอบสวนต้องใช้งบประมาณของตนเอง เช่น ค่าติดต่อทนายความหรือญาติผู้ต้องหา ค่าเทปบันทึกภาพในการสอบสวนเด็ก เป็นต้น ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติงานยากขึ้น สอดคล้องกับ การศึกษาของดุสิต วาลีประโคน (2545) เรื่องบทบาทการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องหาในคดีอาญา ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบว่าพนักงานสอบสวนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา ซึ่งมีปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้อง เช่น ทัศนคติ เป็นต้น รวมทั้งขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ มาสนับสนุนการทำงาน นั้น แสดงให้เห็นว่า หากจะทำให้พนักงานสอบสวนสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ต้องหา รัฐต้องสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม และการติดต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดหาทัศนคติ หรือการส่งผู้ต้องหาไปรักษาพยาบาลก็ทำให้พนักงานสอบสวนต้องเป็นผู้ดำเนินการและเสียค่าใช้จ่ายเบื้องต้น ด้วยตนเอง สิทธิของผู้ต้องหาจึงมีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานสอบสวนในด้านงบประมาณดังกล่าว

3.2 ด้านการปฏิบัติงานทั่วไป

พนักงานสอบสวนมีทัศนคติเห็นว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการปฏิบัติงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.47$) โดยพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นว่าสิทธิผู้ต้องหาเกี่ยวกับการได้รับพิจารณาให้ประกันตัวผู้ต้องหาโดยเร็ว ส่งผลต่อความร่วมมือหรือสภาพจิตใจของผู้เสียหายและทำให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวน มากที่สุด ($\bar{X} = 3.80$) ทั้งนี้เนื่องจาก การที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายโดยมุ่งเน้นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลให้มากขึ้น ทำให้กระบวนการสอบสวนมีขั้นตอนและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนมีขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น และมีผลกระทบต่อการทำงานด้านอื่น ๆ เพราะพนักงานสอบสวนนั้น นอกจากมีหน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญาแล้ว ยังมีหน้าที่ในการให้บริการประชาชนที่มาติดต่อที่สถานีตำรวจด้วย การที่กฎหมายบัญญัติสิทธิของผู้ต้องหาหรือข้อปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาเพิ่มมากขึ้น ทำให้พนักงานสอบสวนมีภาระหน้าที่มากขึ้น และเกิดความยุ่งยากแก่การปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เช่น การควบคุมเด็ก หรือสตรี เป็นต้น ทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานได้รับความร่วมมือจากผู้เสียหายและประชาชน และอาจถูกร้องเรียนหรือฟ้องร้องจากผู้ต้องหาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการทำงานทั่วไปของพนักงานสอบสวน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรกาญจน์ อรุณพลอด (2543) ซึ่งศึกษาเรื่องการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย : ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทางกฎหมายและกระบวนการบังคับใช้ ซึ่งสรุปว่าการที่กระบวนการยุติธรรมเปลี่ยนแปลงจากระบบบังคับใช้กฎหมาย ไปสู่รูปแบบนิติธรรม คุ้มครองสิทธิของบุคคลมากขึ้น ทำให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายมีปัญหา ทั้งเรื่องการจับ การควบคุม การปล่อยตัวชั่วคราว การสอบสวนแล้วแต่เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติแก่พนักงานสอบสวน

3.3 ด้านเวลา

พนักงานสอบสวนมีทัศนคติเห็นว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านเวลา ($\bar{X} = 3.45$) โดยพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นว่าสิทธิของผู้ต้องหาทำให้การเกิดความล่าช้าต่อการดำเนินการจับกุมหรือรวบรวมพยานหลักฐานอื่น ๆ มากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$) ทั้งนี้เนื่องจากนับแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่เน้นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้มากขึ้น รวมทั้งสิทธิของผู้ต้องหาด้วย จึงทำให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีข้อบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิของผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น ทำให้ขั้นตอนในการสอบสวนและมีผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการสอบสวนเพิ่มมากขึ้น เช่น การให้เปลี่ยนแปลงอำนาจในการออกหมายจับหมายค้นจากเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ไปให้แก่ศาล เป็นผู้พิจารณาในการออกหมายจับหมายค้น, การแจ้งสิทธิก่อนทำการสอบสวน, การสอบถามผู้ต้องหาเกี่ยวกับทนายความและการจัดหาทนายความร่วมฟังการสอบสวน, การให้ผู้ต้องหาผู้ต้องหาไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนและการลดระยะเวลาการควบคุมตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน เป็นต้น ทำให้กระบวนการสอบสวนใช้เวลาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนมีทัศนคติเห็นว่า สิทธิของผู้ต้องหาทำให้การสอบสวนล่าช้าออกไป และส่งผลทำให้เกิดความล่าช้าในการจับกุมผู้ต้องหาหรือรวบรวมพยานหลักฐาน เพราะต้องมีการไปขอหมายจับหมายค้นจากศาล และทำให้การสอบสวนคดีอื่น ๆ ในความรับผิดชอบคั่งค้าง ไม่ต่อเนื่อง จากผลการศึกษาดังกล่าวนั้นสอดคล้องกับการศึกษาของพิมพ์เพ็ญ พัฒนา (2542) ซึ่งศึกษาเรื่อง กลไกทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีทัศนคติในทางเดียวกันว่า การที่กระบวนการยุติธรรมเปลี่ยนแนวทางไปในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลรวมทั้งผู้ต้องหาเพิ่มขึ้นทำให้เกิดปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ในการจับกุม การค้น และการสอบสวนต้องใช้เวลาเพิ่มมากขึ้น ถือเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม

3.4 ด้านรูปคดี

พนักงานสอบสวนมีทัศนคติไม่แน่ใจว่า สิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมายมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านรูปคดี ($\bar{X} = 3.16$) โดยพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นว่าสิทธิผู้ต้องหาทำให้ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ต้องหาไว้วางใจอาจแนะนำให้ผู้ต้องหาไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานสอบสวนมากที่สุด ($\bar{X} = 3.55$) และมีทัศนคติเห็นว่าสิทธิของผู้ต้องหาทำให้มีผลต่อการสั่งคดี (สั่งฟ้อง, สั่งไม่ฟ้อง) น้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.33$) ทั้งนี้เนื่องจาก แม้การที่กฎหมายบัญญัติสิทธิของผู้ต้องหาและแนวทางการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น แต่การรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อส่งสำนวนการสอบสวนให้แก่พนักงานอัยการพิจารณานั้นเป็นหน้าที่หลักของพนักงานสอบสวน เพราะการสอบสวนนั้นทำไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

เพื่อที่จะได้ทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ดังนั้นแม้สิทธิผู้ต้องหาจะทำให้การปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนมีความยากลำบากมากขึ้น แต่พนักงานสอบสวนซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายและวิธีการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี รวมทั้งกรอบระเบียบของวินัยตำรวจ และจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวนเป็นสิ่งกำหนดหลักการในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และหากพนักงานสอบสวนนั้นปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถและขยันหมั่นเพียร ก็จะสามารถดำเนินการสอบสวนคดีได้อย่างครบถ้วน โดยไม่ถูกเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง ให้การสอบสวนเสียไปได้ ทำให้พนักงานสอบสวนมีทัศนคติที่ไม่แน่ใจว่า สิทธิของผู้ต่องานั้นเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อรูปคดีของการสอบสวน

จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า ในภาพรวมพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีทัศนคติเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.41$) ว่าสิทธิของผู้ต้องหาเป็นปัญหาอุปสรรคและมีผลกระทบต่อการทำงานปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ในด้านที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในกระบวนการสอบสวนโดยรวมนับตั้งแต่ขั้นตอนการจับกุม ควบคุม สอบสวน ปล่อยตัวชั่วคราว ล้วนแล้วแต่มีขั้นตอนและบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสอบสวนมากขึ้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงงบประมาณทั้งในส่วนของภาครัฐและตัวพนักงานสอบสวนเอง และเพิ่มระยะเวลาในการสอบสวนมากขึ้น ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการแสวงหาพยานหลักฐานมาประกอบการสอบสวน ยากที่จะได้ข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนในคดีและส่งผลกระทบต่อตัวพนักงานสอบสวนซึ่งอาจถูกร้องเรียน หรือดำเนินการทางวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วราวุธ เจริญชนม์ (2542) ซึ่งศึกษาเรื่อง พนักงานสอบสวนกับการปฏิบัติงานสอบสวนภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 7,8 และ 9 ซึ่งสรุปว่า พนักงานสอบสวนมีทัศนคติไม่เห็นด้วยกับการปฏิบัติงานสอบสวนภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ด้านการออกหมายจับ หมายค้น การยกเลิกอำนาจจับกุมโดยไม่มีหมายจับของตำรวจชั้นผู้ใหญ่ การลดระยะเวลาในการควบคุมตัวผู้ต้องหา และการให้ผู้ต้องหาสิทธิให้ทนายความหรือผู้ไว้วางใจเข้าฟังการสอบสวนได้ ซึ่งมีความเห็นว่า กระบวนการสอบสวนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในสังคมไทย ไม่ทำให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน จึงมีทัศนคติทางลบต่อการปฏิบัติงานสอบสวนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งมีการให้สิทธิและกำหนดแนวทางการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาเพิ่มขึ้น ดังกล่าว